

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Antonii Sanderi Presbyteri, S. Th. Licentiati Hagiologivm
Flandriae Sive De Sanctis eius Prouinciaae Liber vnus**

Sanderus, Antoine

Antverpiae, 1625

Antoninvs Timmermannvs Dunkerckanus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10172

A G R I C O L A V S

Episcopus Leodiensis, Flander.

DE AGRICOLAO narrat Gazæus in Historia Ecclesiastica Belgij eum fuisse vndecimum Leodicensis Ecclesiæ Episcopum, post D. Seruatium, qui decimus eandem Cathedram tenuit; primus eodem auctore Trajecti ad Mosam resedit circa annum 512. vbi & eum Ecclesiam S. Seruatij edificasse, & post Hunnicam cladem reparasse, & in eadem sepultum asserit. Fuit autem Agricolaus, ab eodem aliisque scriptoribus sancti titulo honoratus, cuiusdã Flandriæ Saltuarij filius. Quem Tungrensibus à S. Remigio Episcopum datum circa annum 498 etiam Miræus narrat in fastis 1. Octobris, vbi de eodem Renensi Archiepiscopo Francorum Apostolo agit.

A N T O N I N V S T I M M E R M A N N V S

Dunkerckanus.

Dominicanus Dunkerckæ maritimo Flandriæ opido natus anno 1547. parentes fortunæ mediocri probos tamen & longè honestos habuit, quibus magna fuit proles rectè educandi sollicitudo. Adolescens humanioribus litteris excultus melioris vitæ desiderio ardens Antwerpia in B. Dominici Sodalitatem nomen dedit annos natus 21. in qua eos fecit progressus vt prædicandi munere cum laude perfunctus sit, vtpote vir plane pius, eruditus, & Flandrici, Gallici atque Hispanici idiomatis æque peritus. Hereses quæ id temporis feruebant acriter, & magno atque assiduo concionandi studio est infectatus cumque Bellorum errorumque incendio arderet Antwerpia, Deo vt & Principi

miseria

mifera feuitione rebellis, noſtriſque exſilio damnati ſuperiorem Germaniam variaſque Belgij loca peragrarent: ille priorum quos à fide non dimouerat temporis iniuria ſalutem quaerens, ſingulari zelo & induſtria Antwerpia hæſit, vbi Catholicorum domos diligenter prout ferebat occaſio circumibat, omnemque nauabat operam, vt qui in illa tū Babylone fideles ſupererant in plenis errorum vorticibus naufragium non facerent, ſed in ſalutis portum ſeruarentur. Quod dum ſedulo exequitur, in dieſque plures ac plures Catholici ei in notitiam veniunt, eorum catalogum conſcribit, plateas domoſque in ſchedula notat, quo facilius ſecuriſque ſingulos adire & ad fidei conſtantiam hortari poſſet. Inter hos ab eo conſcribitur Ioannes quidam Tauregnij, qui poſtea priuato quo æſtuabat zelo, Gulielmum Naſſouium Auranae & perduellum principē adortus eſt, eique necem inferre conatus. Interim vt ſunt aſtuti & ſuſpicioſorum pleni filij tenebrarum. Ioannem P. Antonino cognitum eique conſeſſum fuiſſe, proinde principis mortē niſi communicato prius cum P. Antonino conſilio non attemptaſſe, in vulgus ſparſerunt Calviniſtæ & ad Principem pertulerūt. Quidā Antonino ſcedam illam excidiſſe ferunt ſicque cognitum Ioannē iſtum eſſe ex P. Antonini notis. Porro ad huius prætenſi criminis obiectionē compræhenditur, & in vincula coniectus rogatur, cuius fidei eſſet reſpondit, ſe prout notum erat Catholicum eſſe & Dominicanum quidem ac ſacerdotem. Ruruſque an Ioannis Tauregnij notitiam haberet, eiufque conſeſſionem excepſſet, quod prompte affirmauit. Inſtant Calviniſtæ num in conſeſſione cōſilium occidendi Principis aperuiſſet, aut quid dixiſſet ille ſe nihil eorum, quæ ex conſeſſione audiffet, reuelare poſſe, conſtanter reſpondit, quod reſponſum impia illa dæmonis mancipia pro ſuo more irridere ceperunt, & poſt
infamia

infamia atq; horrenda in Religionē cōuita, se omnino velle
 scire quid Ioannes in confessione dixisset, aruit, equuleos
 alioquin mortemque minantur. Antoninus vero per Christi
 gratiam, fidei & propositi tenax, mortē se tanto piaculo an-
 tefere retulit; Quocirca rabiē acuunt illi, & tormentis con-
 stantiam sanctæque religionis cultum expugnare conan-
 tur. Antoninum pollicibus fune cōstrictis in altum suspen-
 dunt, maximisque ponderibus vtrique pedi alligatis, toto
 corpore distendunt, fustibus cædunt, eoque in cruciatum
 diu versari patiuntur. Is vero Dei opē ardentem implorans
 frequētius illud Dauidis orabat. Custodi Domine labia mea
 vt non delinquam in lingua mea, & aspirante Martyrum
 fortitudini Christo vicit equuleos, & quam minabantur
 mortem cū desiderio exspectauit. Hæretici furis acti, vtrū-
 que, vt aiebant, crimen superstitionis videlicet papisticae
 & conspirationis in Nassouij exitum, insigni supplicio vin-
 dicare decernunt. Ergo fame languidus, carceris situ squali-
 dus, tormentorum acerbitate fractus, solo animo ac fide in-
 teger victuque hilaris Antoninus, in publicum forum per-
 trahitur pleno theatro fidem catholicam profitetur, eius-
 que causa se libentissime mortem obire pronunciat, sicque
 sibi semper præsentissimus, & cælesti auxilio confirmatus
 parata tormenta constanter subiit atque fune primū stran-
 gulatus, dein in quatuor partes ferro sectus, Deo se hostiam
 exhibuit, Angelis lætitiā peperit, Catholicis lacrymas
 excussit, hæreticis & admirationi fuit & terrori: nunc vero
 æterna fruitur vitæ melioris felicitate, obiit anno 1582
 ætatis suæ 66. vidi ego manibusque attrectaui & nunc quo-
 que ab omnibus conspici potest in claustrō Cænobij Ant-
 uerpiensis, sacrū venerabilis Antonini caput, diu quidem
 alto stipiti ad infamiam ab hæreticis infixum: Sed cui nec
 circumuolitantes Corui oculos emeunt, nec solis ardor,
 pluuiæ

pluuiæ, venti, grandines vllaue coeli inclementia pellem detraxerit, nec vermes cerebrum exederint, sed quod carne, pelle, cerebro, oculisque exsiccatas duntaxat sæpius circumdederit nocturna lux, insedeuntque innocentiaë testes columbæ; vt mihi qui viderunt plures testati sunt. Hactenus P. Hyacinthus Choquetius in vitis Sanctorum Belgij ex Ordine Prædicatorum.

AMATVS

Episcopus Senonensis Duaci.

AMATVS Theodoricus Regis Galliaë iussu sede sua pul- 13. Sept.
sus, & in Broilensi monasterio à B. Mauronto ad Lisam fluuium in Flandria constructo exceptus obiit anno sexcentesimo nonagesimo; ob Normannorum vero excursionem translatus est Duacum vna cum Broilensi monasterio, quod hodie Canonorum S. Amati est Collegium, quodque permissu Ioannis Episcopi Cameracensis, Caroli Francorum Regis & Balduini Ferrei Flandriaë Comitis anno 874. ibi sedem fixit. Historia vitæ exstat ibidem in veteri codice argenteis laminis exornato circa annum 1040. scripta, à Clerico vt apparet Amatenfi, nomen suum pro modestia eius æui subtrahente. Vide Iacobi Taurelli historiam Archiepiscoporum Senonensium anno 1508. ibidem editam & Coluenerij notas ad cap. 22 li. 1. Chronici Cameracensis. Ita Miræus. Fuit autem apud Theodoricum Regem accusatus de Infidelitate, ac causâ non discussâ in exilium ablegatus. Quamobrem exulauit Peronæ vsque ad mortem Ultani Abbatis, deinde B. Mauronto commendatus Hamatici vixit, vbi sepeliuit SS. Abbatissas Gertrudem & Eusebiam, post requisitus à S. Rictrude & filio eius iam dicto Mauronto regimen monasterij Broilensis suscepit.

C

Eo